

FARELİ KÖYÜN KAVALCISI

Evvel zaman içinde Hamelin adında bir köy varmış. Hamelin, Almanya'da nehrin kenarında sakin ve sevimli bir köymüş. Fakat köy halkı, bu güzel yerin değerini bilememiş. Hamelin'i kirletmişler. Yollara, evlerinin önüne ve gittikleri her yere çöp atmışlar. Bunun sonucunda köyü fareler basmış.

Köy halkı, köyün yöneticisinin evine giderek yardım istemiş. "Fareleri yok edin! Fareler yok edilmeli!" demişler. Yönetici "Bir çözüm bulmak için toplantı yapacağız. Biraz zaman verin." demiş. Yönetici toplantılar yapmış, çeşitli yöntemler denemiş ama nafile. Fareler için bir türlü çözüm bulunamamış. Meclis çaresizce ne yapacağını düşünürken, aniden kapı

çalınmış. İçeri bir adam girmiş. Gördükleri en garip adammış. Kırmızı renkli bir palto giyiyormuş. Zayıf ve uzun boyluymuş. Parmakları kaval çalarmış gibi durmadan oynuyormuş. Yönetici "Yoksa sirkten mi kaçtın?" demiş. Adam ise "Bana kavalcı derler, gizemli bir becerim var. Dünyadaki bütün canlıları toplayabilirim. Bu becerimi zararlı hayvanlar için kullanıyorum. Kurbağa, yılan ve fare gibi." diye cevap vermiş. Yönetici "Fare mi?" diye yerinden fırlamış. "Bizi farelerden kurtarabilir misin?" diye heyecanla sormuş. Kavalcı "Evet kurtarabilirim." demiş. Yönetici "Tamam becerini göster ve bizi o farelerden kurtar." diye sevinçle haykırarak demiş. Kavalcı "Elbette efendim ama bunun için bana istediğim ücreti verecek misiniz?" diye sormuş. Yönetici "Evet tabi ki ne istersen..." demiş. Fareli Köyün Kavalcısı sokağa çıkarak gülümsemiş. Kavalını eline almış. Kavalıyla üç dize ses çıkarmış. Büyülenmişçesine tüm fareler kemirdikleri yiyecekleri bırakıp evlerden, ayakkabılardan, şapkalardan çıkmışlar. Hepsi kavalcıyı takip etmeye başlamışlar. Nehre gelene dek adım adım ilerlemişler. Hamelin halkının ağzı açık kalmış. Kavalcı suyun üzerinde bir kayaya zıplamış. Orada dikilerek kaval çalmaya devam etmiş. Fareler de onu takip ederlerken nehre düşerek boğulmuşlar. Hamelin köyü farelerden kurtulmuş. Kavalcı ödülünü almak için yöneticiye gitmiş. Ama yönetici sözünü tutmamış. Kavalcı sinirlenerek, "Bu yaptığınız doğru değil! Neler yapabileceğimi size göstereceğim. Köyün bütün çocuklarını peşimden sürükleyeceğim!" demiş. Kavalcı salondan ayrılmış. Sokağa çıkıp yine kavalını çıkarmış ve çalmaya başlamış. Ancak bu kez çaldığı farklı bir melodiymiş. Bir anda tüm çocuklar teker teker kavalcının arkasından yürümeye başlamışlar. Fareli köyün kavalcısı yürürken çocuklar onu takip ediyorlarmış. Melodi anne ve babalarını da büyülemiş. Yerlerinden kıpırdayamamışlar.

Yönetici gözlerine inanamamış. Çocukların gitmekte olduğunu görünce eli ayağına dolaşmış. Pişman olarak sözünü tutmuş. Kavalcının ücretini vermek zorunda kalmış. Kavalcı da kavalı çalmayı bırakmış. Çocuklar evlerine dönmüşler. Fareler yok olmuşlar. Hamelin köyü tertemiz bir köy haline gelmiş.

Hans Christian Andersen (Kısaltılmıştır)

1- Masalın geçtiği köyün adı nedir?

Hamelin adlı köymüş.

2- Köyü neden fareler basmış?

Çünkü köy halkı çevreyi kirletmiş.

3- Kavalcının olağan üstü yeteneği neymiş?

Kavalıyla zararlı hayvanları sürüklüyormuş.

4- Fareler neden ölmüşler?

Suya düştükleri için ölmüşler.

5- Kavalcı neden çocukları peşinden sürüklemiş?

Ücretini alamadığı için sürüklemiş.

6- Çocukların gittiğini gören yönetici ne yapmış?

Pişman olup kavalcının ücretini vermiş.

Kısa çizginin kullanımı

❖ Aşağıda, kısa çizginin kullanıldığı yerler hakkında bilgiler verilmiştir. Verilen bilgileri okuyunuz. Örneklerle göre, boşlukları doldurunuz.

Burada kalıp benimle oyna - mak ister misin?

Akşam gelirken ekmek alma - yı unutma.

“
Satır sonuna sığmayan kelimeleri bölmek için kullanılır.”

Sen derslerine ne zaman çalışacaksın.

Bu hafta sonu sokağa çık - ma yasağı var.

patates: pa - ta - tes
koluk : kol - tuk

koltuk : kol - tuk
sandalye: san - dal - ye

“
Kelimeleri heceleme için kısa çizgi kullanılır.”

kitap: ki - tap
yastık: yas - tık

portakal: por - ta - kal
ispanak: ıs - pa - nak

Bursa - Ankara arası
1919 - 1920 yılları

Türkiye - Hollanda maçı var.

“
İki kelime veya iki sayı arasında; ile, ila , den anlamında kullanılır.”

2005-2020 yılları arasında internet çok gelişti.

İstanbul - İzmir arası kaç kilometre?

Öğretmen elinde üç kekle - birisi meyveliydi - sınıfa girdi.

Babama telefon - en kalitelisinden - aldık.

“
Cümlede , ara cümleleri ayırmak için , ara cümlelerin başına ve sonuna konulur.”

Yola üç araba - birisi minibüs - çıktık.

Evde üç kedi - birisi Van kedisi - yaşıyor.

Düzlem ve düzlemsel şekil

- ❖ Aşağıda bilgiye göre, düzlem olan varlıkların altlarına "düzlem" yazınız. Düzlem olmayanların altlarına ise "düzlem değil" yazınız.

Halı

düzlem

Bilgi:

Yüzeyi düz olan,
iki boyutlu (derinliği
olmayan) şekle
düzlem denir.

Tahta

düzlem

Tangra

düzlem

Top

düzlem değil

Şapka

düzlem değil

- ❖ Aşağıda bilgiye göre, düzlemsel şekil olan varlıkların altlarına "düzlemsel şekil" yazınız. Düzlemsel şekil olmayanların altlarına ise "düzlemsel şekil değil" yazınız.

Şapka üzerindeki şekiller

Düzlemsel şekil değil

Bilgi:

Düzlem üzerinde
yer alan şekillere
düzlemsel şekil
denir.

Tangram üzerindeki şekiller

Düzlemsel şekil

Panoya asılı kağıtlar

Düzlemsel şekil

Oyuncanın üzerindeki şekiller

Düzlemsel şekil değil

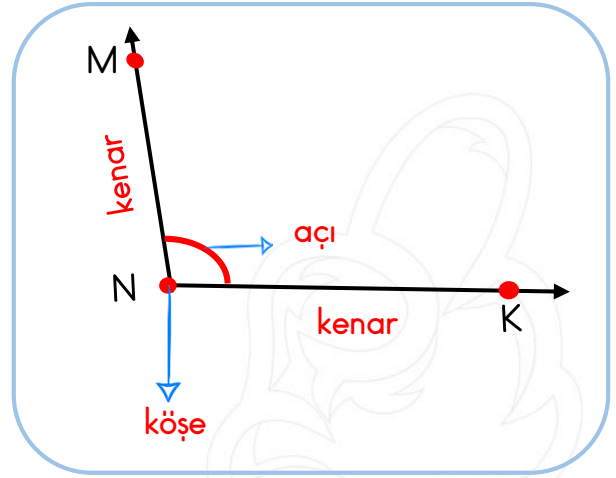
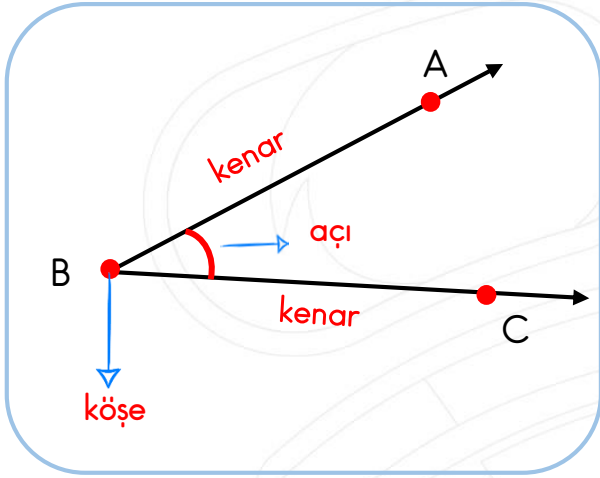
Kilim üzerindeki şekiller

Düzlemsel şekil

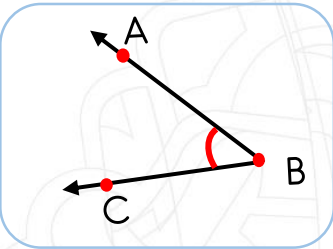
Açılar

❖ Aşağıdaki açıların ilgili yerlerine "kenar", "köşe" veya "açı" yazınız.

❖ Aşağıdaki açıların isimlerini, örnekteki gibi, numaralarının yanlarına yazınız.

1

1

\widehat{ABC} açısı

2

VYZ açısı

3

PRS açısı

4

FGH açısı

5

FED açısı

6

HJK açısı

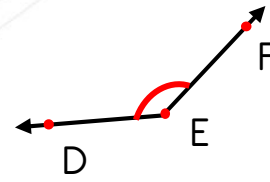
7

NMO açısı

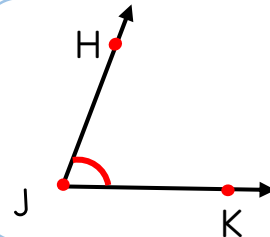
8

KLM açısı

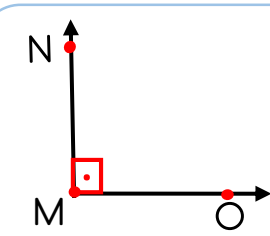
5

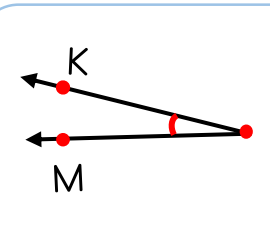
6

7

8

Denk bütçe oluşturma

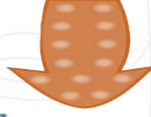
Ahmet Bey ve ailesinin giderleri

Gider adı	Fiyat
Kira	1500 TL
Elektrik	300 TL
Doğal gaz	300 TL
Telefon	250 TL
İnternet	80 TL
Taksit	1200 TL
Mutfak-market	2000 TL
Eğlence	800 TL
Su	70 TL
TOPLAM	6500 TL

Ahmet Bey ve ailesinin gelirleri

Gelir adı	Fiyat
Ahmet Bey Maaş	3700 TL
Ahmet Bey ek gelir	1000 TL
Ayşe Hanım ek gelir	800 TL
TOPLAM	5500 TL

Aile bütçesi nedir ?

Cevap: Ailenin giderlerinden ve gelirlerinden oluşan planlamadır.

Bütçenin denk olması ne demektir ?

Cevap: Gelirler ile giderlerin birbirine denk olması demektir.

Ahmet Bey'in bütçesi denk midir ?

Cevap: Hayır denk değildir.

Ahmet Bey'in ne yapması gerekir ?

Cevap: Harcamalarından kısıntı yapıp , bütçesini denk hale getirmelidir.

Ahmet Bey hangi giderlerini kısabilir ?

Cevap: Elektrik , telefon , taksit ve eğlence giderleri olması gerekenden fazla

Siz olsaydınız sorunu nasıl çözerdiniz ?

Cevap: Elektrik , telefon , taksit ve eğlence giderlerini kısarak bütçeyi denkleddim.

Işık kirliliği ve gök cisimleri

❖ Aşağıda ışık kirliliği ve zararları ilgili tümceler kurulmuştur. Tümcelerdeki boşlukları uygun ifadeler ile doldurunuz.

 reklam
tabelaları

 canlıların
yaşamını

 yanlış ve
gereksiz

şehir dışına

 ülke
ekonomisine

 göçmen
kuşlar

ışık kirliliğinin

 gökyüzü
araştırmaları

- ✚ Geceleyin yıldızlar, köy gibi **ışık kirliliğinin** az olduğu yerlerde daha net görünür.
- ✚ Işık kirliliğinin en büyük nedeni **yanlış ve gereksiz** aydınlatmalardır.
- ✚ Işıklı **reklam tabelaları** ışık kirliliğine sebep olur.
- ✚ Işık kirliliği nedeniyle **göçmen kuşlar** yönünü bulamaz.
- ✚ Işık kirliliğinin daha az olduğu yerlerde **gökyüzü araştırmaları** daha kolay yapılır.
- ✚ Gereksiz aydınlatma ve ışık kirliliği **canlıların yaşamını** olumsuz etkiler.
- ✚ Gereksiz ışık kullanımı **ülke ekonomisine** çok büyük zarar verir.
- ✚ Gözlem evleri, ışık kirliliği nedeniyle **şehir dışına** kurulur.

❖ Aşağıdaki soruları cevaplayınız. Boşluklara doğru cevapları yazınız.

Işık kirliliğinin, gökyüzündeki cisimleri görmemizdeki etkisi nedir ?

Işık kirliliğinin çok olduğu yerlerde, fazla ışıktan dolayı gök cisimlerini görmekte zorlanırsınız. Olumsuz etkisi vardır.

Gökyüzü gözlem evleri neden yerleşim yeri dışında kurulur?

Çünkü ışık kirliliği şehir dışında daha azdır.

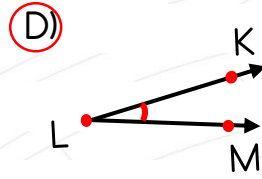
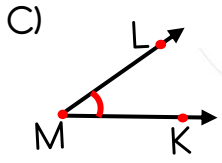
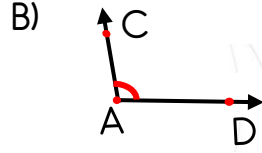
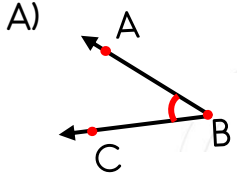
Işık kirliliğini önlemek için yapabileceklerimizden bir tanesini yazınız.

Doğru aydınlatma ve ışığın yönünü iyi ayarlama.

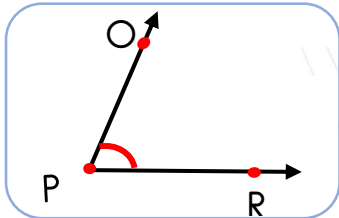
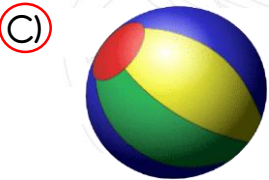
Işık kirliliğinin , canlıların yaşamı üzerindeki olumsuz etkilerine bir örnek veriniz. **Deniz kaplumbağaları yumurtalarında çıktıklarında ışık kirliliği nedeniyle yönlerini kaybederler. Denize gidemezler.**

MINİ TEST

1- Aşağıdakilerden hangisi KLM açısıdır?

2- Aşağıdaki varlıklardan hangisinin yüzeyi düzlem değildir?

3 - Yukarıdaki açının kenarları, aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) HM ve MK ışınları
B) PO ve PR ışınları
 C) CR ve AB ışınları
 D) JK ve PR ışınları

Bugün yola çıkacağım () Akşam erken ()
 den uyumalıyım. Bursa () Ankara arası
 üç yüz otuz kilometre.

4- Yay ayraç ile belirtilmiş yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri gelmelidir?

A) . ? -

B) . - -

C) ! - -

D) . - !

5- Aşağıdakilerden hangisi kısa çizginin kullanıldığı yerler ile ilgili verilen yanlış bir bilgidir?

- A) Kelimeleri hecelerine ayırırken kullanılır.
 B) Satır sonuna sığmayan kelimeleri bölerken kullanılır.
C) Tarihleri yazarken, rakamların arasına yazılır.
 D) İki kelime arasına "ve", "veya" anlamı vermek için kullanılır.

kal-em

ek-mek

ma-kas

kil-it

ek-ran

pi-ra-sa

6- Yukarıda, kısa çizgi kullanılarak kelimeler hecelenmiştir. Hecelemlerin kaç tanesi doğru yapılmıştır?

A) İki

B) üç

C) dört

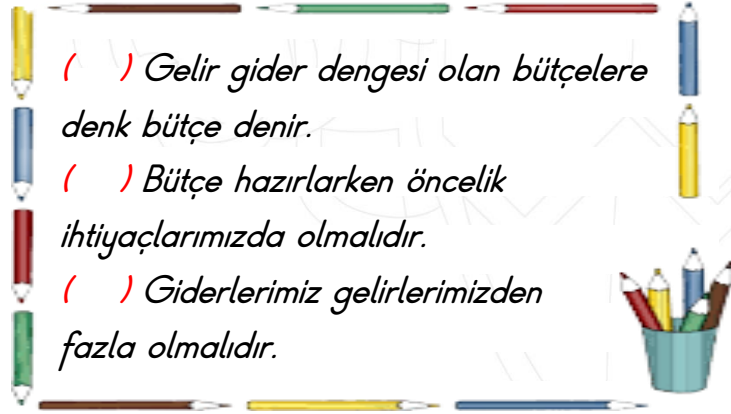
D) beş

Elifin haftalık bütçesi

Gider adı	Fiyat
Kantin	25 TL
Kırtasiye	15 TL
Sinema	10 TL
Oyuncak	50 TL

7- Elifin giderleri yukarıda yazıyor. Elif, haftada 70 TL harçlık alıyor. Bu nedenle bazı giderlerini azaltması gerekiyor. Elif nasıl davranmalıdır?

- A) Aynı şekilde devam etmelidir.
 B) Kırtasiye giderlerinden kısıtlama yapmalıdır.
 C) Oyuncak giderini azaltıp, bütçesini denk bütçe haline getirmelidir.
 D) Kantinden alışveriş yapmamalıdır.

Gelir gider dengesi olan bütçelere denk bütçe denir.

Bütçe hazırlarken öncelik ihtiyaçlarımızda olmalıdır.

Giderlerimiz gelirlerimizden fazla olmalıdır.

8- Yukarıdaki tümcelerın doğru olanlarının başına " D " ve yanlış olanlarının başına " Y " koyarsak, sonuç aşağıdaki seçeneklerden hangisi olur?

- A) Y - Y - D
 B) D - D - D
 C) Y - D - Y
 D) D - D - Y

- I - Gökyüzündeki cisimleri, ışık kirliliğinin az olduğu yerlerden daha rahat görürüz.
 II- Yanlış aydınlatma ışık kirliliğine neden olur.
 III- Işık kirliliği canlıların yaşamını etkilemez.
 IV- Işık kirliliği fazla önemsenecek bir konu değildir.

9- Yukarıdaki tümcelerden hangileri yanlıştır?

- A) I - IV -V
 B) I - II - III
 C) II - III - IV
 D) III - IV

10- Işık kirliliği, neden gök cisimlerinin görünmesini engeller?

- A) Gök cisimleri ışığı görünce kaybolur.
 B) Aşırı ışık, gök cisimlerinin görünmesini engeller.
 C) Işık kirliliği gök cisimlerinin görünmesini engellemez.
 D) Sadece ışığa baktığımız için gök cisimlerini göremeyiz.

Gözlem evleri, ışık kirliliği nedeniyle kurulur.

11- Yukarıdaki boşluğa ne yazabiliriz?

- A) yerleşim yerlerine
 B) şehir içine
 C) yerleşim yeri dışına
 D) yüksek yerlere